

Systém je zaváděn od srpna 2017, proto ještě nejsou k dispozici data, podle kterých by bylo možné hodnotit jeho účinnost.

5.2 Irsko

5.2.1 Kontext inspekční činnosti

Ústřední inspekční útvar má v Irsku dlouhou tradici. Statutární povinností inspekce je v souladu se školským zákonem z roku 1998 zajistit kvalitu poskytování vzdělání. Inspekce je však vnímána pouze jako jedno z řady opatření, které ve vzdělávacím systému zajišťují kvalitu. Mezi další opatření k zajištění kvality pak patří podpora autoevaluace škol, podpora plánování rozvoje škol, podpora profesního rozvoje učitelů, podpora učitelů v souvislosti se změnami kurikula, školní hodnocení a informování rodičů, používání standardizovaných šetření a státních zkoušek, hodnocení programů prostřednictvím zaměření na vybrané aspekty poskytování kurikula a hodnocení systému prostřednictvím mezinárodních šetření výsledků vzdělávání (McNamara & O'Hara, 2012).

Počátkem devadesátých let dvacátého století se irský inspekční systém rozpadl. Inspekce v primárních školách byly pouze sporadické, v sekundárním vzdělávání téměř zcela vymizely. Největší školské odbory podporovaly své členy v tom, aby odmítali vyučovat před inspektorem.

Rámec kvality *Pohled na naše školy*

Na základě tříletého pilotního projektu a po rozsáhlých jednáních s učitelskými odbory vydal Department of Education and Skills, který je obdobou českého ministerstva školství, v roce 2003 rámec pro školní inspekci a sebehodnocení. Tento rámec s názvem *Pohled na naše školy* (*Looking at our schools – LAOS*) obsahoval pět oblastí hodnocení:

- a) kvalita učení a vyučování v předmětech,
- b) kvalita podpory žáků,
- c) kvalita řízení školy,
- d) kvalita školního plánování,
- e) kvalita poskytování kurikula.

Těchto pět oblastí bylo rozděleno do 143 témat pro autoevaluaci. Školy byly povinny shromažďovat doklady a pak posuzovat své vlastní výkony v každém tématu na čtyřbodové škále. Proces sebehodnocení sloužil jako podklad pro práci týmu inspektorů, který prováděl „celkové hodnocení školy“ (*Whole School Evaluation – WSE*) v nespécifikovaných intervalech, obvykle ne častěji než jednou za pět let.

Od roku 2016 začala platit aktualizovaná podoba rámce. Oproti předešlé verzi došlo k redukci základních dimenzí práce školy na dvě: **vyučování a učení** (teaching and learning) a **vedení a řízení** (leadership and management). Pro každou z oblastí byly stanoveny standardy, které popisují kvalitu procesů na úrovni žáka a/nebo učitele (Department of Education and Skills, 2016a, b). Rámec je podrobněji popsán v další části textu.

Hodnocení provádí tým inspektorů a proces zahrnuje setkání s vedením školy, rodiči, ředitelem a týmy učitelů. V post-primárních školách probíhají také rozhovory se žáky. Inspektoři navštěvují učebny a pozorují výuku, interagují se žáky a zkoumají jejich práci, včetně písemných úkolů a portfolií. V průběhu inspekce shromažďují doklady, které pak tvoří základ hodnotící zprávy.